

KULTURARV DIGITALISERET PÅ REKORDTID

Rigsarkivets fire højlagre rummer 264.000 plastikkasser med arkivalier.

På blot seks uger har Data Scanning digitaliseret 820 borgerlige ægteskabsbøger og skifteprotokoller for Rigsarkivet. Det værdifulde materiale på i alt 400.000 sider er nu tilgængeligt for offentligheden på arkivalieronline.dk.

DIN SLÆGT PÅ ET SØLVFAD

Vi er på Rigsarkivet på Kalvebod Brygge i København. I den topsikrede bygning våger små kameraer diskret over alle, der bevæger sig rundt. For herinde opbevares nationens dokumenter for eftertiden. Blandt meget andet kongehusets papirer og op til over 1000 år gamle dokumenter.

I et af Rigsarkivets fire klimaregulerede højlagre, samt i flere mindre specialmagasiner, står en lille nationalskat på 820 bøger. Næmlig Sjælland, Lolland-Falster og Bornholms borgerlige ægteskabsbøger og skifteprotokoller fra 1700-tallet og frem til 1961. I alt 400.000 sider, som indeholder spændende viden om, hvem der blev borgerligt gift med hvem, hvor mange arvinger der var ved dødsfald, hvad personerne ejede, og hvordan tingene skulle fordeles ifølge domstolen. "De bøger serverer din slægt på et sølvfad", fortæller chefkonsulent i Rigsarkivet, Allan Vestergaard.

NATIONALSKAT PÅ NETTET

Data Scanning har nu digitaliseret de tusindvis af sider – i alt 65 hyldemeter – som rummer uvurderlig viden om slægt og ejerskab gennem tiderne. Med digitaliseringen har slægtsforskere, researchere, universitetsforskere og almindeligt interesserede borgere nu adgang til dokumenterne på Statens Arkivers hjemmeside arkivalieronline.dk.

Den store indscanningsopgave blev løst på rekordtid, da dokumenterne skulle være klar på nettet ved genåbningen af Rigsarkivets nyrenoverede læsesal på Slotsholmen den 3. januar 2012. Der var kun kort tid til opgaven, som Data Scanning løste på blot seks uger.

Baggrunden var, at Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm blev nedlagt og sammenlagt med Rigsarkivet. I Landsarkivet kunne slægtsforskere og andre interesserede tidligere selv tage protokollerne ned fra hylderne i læsesalen. Det var ikke muligt i Rigsarkivet, som derfor fik bevilget midler til at digitalisere materialet.

FØRSTE ONLINE-ARKIVALIER I FARVER

“Det er en klar strategi fra Statens Arkiver, at vi gerne vil lægge arkivalier ud på Arkivalieronline.dk. Først og fremmest sikrer digitaliseringen, alle i hele landet har adgang til materialet. Og så sparer det arbejdsgange, slid og dermed konserveringsudgifter i fremtiden. Med Data Scannings løsning har vi fået dokumenter af en meget høj kvalitet. Nu er materialet nemmere at søge i, i forhold til at finde og håndtere de store, gamle bøger. Allerede nu oplever vi, at der er meget stor interesse for materialet på nettet. Og digitaliseringen vil sikkert give bedre plads for brugerne på læsesalen”, fortæller Allan Vestergaard. Slægtsforskere behøver ikke længere tage til en læsesal, hvor de måske skulle stå i kø. Nu har de adgang til alle dokumenter døgnet rundt, og de kan zoome helt ind på detaljer i teksten. Som noget særligt er dokumenterne de første arkivalier, Statens Arkiver har lagt online i farver.

“Farverne og den høje kvalitet giver en helt anden oplevelse. For Rigsarkivet betyder det, at sammenlægningen af de to arkiver har været en succes. Man er ikke gået på kompromis, men har tværtom givet brugerne noget mere”.

PRESSET TIDSRAMME

Data Scanning blev valgt gennem et udbud under Staten og Kommunernes Indkøbscentral. Opgaven var usædvanlig, dels på grund af tidspresset, og så det særlige ved at afhente, registrere, håndtere, opbevare og indscanne værdifulde, gamle bøger, hvor de ældste er 276 år.

“Håndtering af kulturarv kræver ansvarsfølelse, overblik og engagement, som Data Scanning til fulde har levet op til. Protokollerne er en nationalskat, som gemmer over en unik viden om den periode, de dækker. Vi har ikke kopier, så hvis de bliver væk, er de væk,” fortæller Allan Vestergaard, som nu har fået mod på mere.

“Samarbejdet har været fuldstændigt gnidningsfrit. Selvom forløbet har været i en meget presset tidsramme, har resultatet været over det forventede. Vi har haft en god kommunikation, og produktet lever op til forskrifterne og er i en høj kvalitet. Jeg er meget imponeret af det engagement, som Data Scanning har lagt i en opgave, der ikke har været helt simpel”.

FORDELE VED DIGITALISERING

- Bedre service over for borgere, slægtsforskere og universitetsverdenen.
- Højere kvalitet end mikrofilm, som bliver slidt med tiden, og som ikke er så nemt søgbare som scannede dokumenter på nettet.
- Mindre slid på de originale dokumenter.
- Sparede arbejdsgange, når brugere selv kan søge i materialet på nettet.
- Ingen investering i udstyr, teknologi mv.
- Øget sikkerhed i opbevaring af uerstattelig viden.

Dokumenterne er scannet i en høj opløsning på 508 DPI, som svarer til 20 punkter pr. mm.

» Håndtering af kulturarv kræver ansvarsfølelse, overblik og engagement, som Data Scanning til fulde har levet op til «

CHEFKONSULENT I RIGSARKIVET,
ALLAN VESTERGAARD